

RÄTTSTOLKARNA

Rätt tolk för rättsväsendet är en rättstolk

Möte med Språkservice onsdagen den 16 februari 2022 kl. 15:00 på Teams

Närvarande: Från Rättstolkarna Anna Lundberg och Lotta Hellstrand, från SAT Basel al-Shannag och Shawn Thane, från Språkservice Henrik Nävstrand och Jens Kofoed Hansen.

Mötet mellan Språkservice och organisationerna Sveriges Auktoriserade Tolkar och Rättstolkarna föranleddes av att några av våra respektive medlemmar kontaktat oss för att de fått det Språkservice kallar avvikelser när de efterfrågat att få en paus under ett tolkuppsdrag. När vi tillskrev Språkservice om detta så fick vi svaret:

”Vi bemöter dessa avvikelser från kund med att informera om att vi starkt rekommenderar att tolken bör ta paus om tolkningen pågår i mer än en timme. Vi rekommenderar även tolken att innan tolksamtalen startar att göra upp med tolkanvändaren när pausen ska planeras för att på så vis förbereda tolkanvändaren.” Då detta inte riktigt överensstämmer med hur våra medlemmar uppfattat kommunikationen bokade vi in ett möte för att diskutera frågan.

Rättstolkarnas hållning är att det är felaktigt att kalla den här typen av situationer för avvikelser. En avvikelse blir en anklagelse som en tolk känner att hen måste försvara sig emot. Det är mycket stressande för tolkarna och de känner sig utsatta och sårbara och blir rädda att gå miste om framtida uppdrag.

Språkservice menar att avvikelshanteringen är en viktig del av det fortlöpande kvalitetsarbetet och förklarar att avvikelssystemet sätts i gång så fort kunden har en synpunkt. Det är viktigt för Språkservice att fort få in informationen för att hantera det som hänt. I den här typen av fall så brukar kunden välja tolketik som rubricering. Ett automatiskt mail skickas då alltid till tolken. Detta är för att tolken har rätt att också yttra sig i frågan. Att det finns ett uppdrag under kvalitetsuppföljning är inget som belastar tolken eller tolkens möjlighet att få uppdrag i framtiden. Om utredningen när den avslutats sedan visar att det är tolken som brustit och det därför får konsekvenser för tolken så meddelas tolken alltid om detta.

Rättstolkarna påpekar som vi även gjort vid tidigare möten att det är inte på det sättet som avvikelser/kvalitetsuppföljning uppfattas av tolkarna. De känner inte att Språkservice står på deras sida och har inte någon vetskap om att Språkservice har informerat kunden om att tolken rekommenderas att ta en paus eftersom detta inte kommunicerats till tolken, tvärtom har det sagts att tolken INTE automatiskt har rätt till paus. Basel tar upp att handläggaren som hanterat dessa avvikelser inte har gjort det på ett bra sätt utan snarare försökt rättfärdiga och försvara kunden.

RÄTTSTOLKARNA

Rätt tolk för rättsväsendet är en rättstolk

SAT och RT förklarar att det inte bara är så att tolken har rätt till paus utan också en skyldighet att ta en paus. Enligt God Tolksed så ska tolken avsäga sig ett uppdrag om tolken inte är kompetent att utföra det på ett tillfredsställande sätt. Detta ska ske även under pågående uppdrag. En tolk som är för trött för att tolka "på ett tillfredsställande sätt" måste alltså enligt God Tolksed begära och få en paus, annars måste tolken avsäga sig uppdraget.

Om en tolk inte gör det och fortsätter att tolka, och sedan begår misstag i tolkningen riskerar tolken att bli av med sin auktorisation.

Språkservice berättar att det är svårt att nå fram till kunderna med den här typen av information. För att nå de specifika kunderna detta handlar om vill de gärna se konkreta exempel. De vill gärna att tolkar hör av sig till ledningen och berättar om den här typen av ärenden. De lovar att ingen blir satt i karantän eller straffas för att man tillhandahåller ett exempel på när Språkservice kund ha agerat bättre. Det blir inga repressalier från Språkservice. Rättstolkarna lägger till att vi tror att de exempel vi sett nyligen är från Polisen.

Sammanfattningsvis kom vi fram till följande:

1. När en kund anmäler som en avvikelse att en tolk har velat ta en paus så informeras kunden alltid om att Språkservice rekommenderar att ta pauser och att pauser är viktig för att tolkar ska kunna göra ett bra jobb.
2. Språkservice ska skriva till alla kunder, och särskilt till polisen för att på nytt informera om hur viktigt det är att planera för pauser i tolkade samtal.
3. Språkservice ska förbättra kommunikationen till tolken när det gäller avvikelser. Det faktum att kunden fått information om att det är viktigt för tolken att få en paus ska även delas med tolkarna i varje enskilt fall.
4. Språkservice vill understryka att avvikelsehantering är en del av kvalitetsarbetet och om en avvikelse, efter utredning, belastar tolken får tolken alltid information om detta.
5. Det går bra att höra av sig direkt till Henrik Nävstrand eller Jens Kofoed Hansen om det finns synpunkter eller frågor.

Vi avslutar med att tacka för ett bra möte och understryka att vi uppskattar att det finns en öppen och tydlig dialog mellan våra organisationer och Språkservice.

RÄTTSTOLKARNA

Rätt tolk för rättsväsendet är en rättstolk